

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, desetega in dvajsetega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštnino. — Oglasi po ceniku.

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Franciškaška ulica 6/1. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Franciškaška ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

Osrednje glasilo državnih nameščencev in upokojencev.

Vabilo

na

redni občni zbor

Zveze državnih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani, ki se bo vršil v soboto, dne 12. aprila 1930 ob 20. uri zvečer v „Beli dvorani“ hotela Union.

Dnevni red:

1. Nagovor načelnikov.
2. Poročilo tajnikovo o Zvezinem poslovanju za poslovno l. 1929.
3. Poročilo blagajnikovo.
4. Poročilo računskih pregledovalcev.
5. Razprava o točkah 2.—4. dnevnega reda.
6. Proračun za poslovno leto 1930.
7. Določitev članarine za poslovno leto 1930.
8. Predlogi (čl. 9., točka 2. in čl. 13. pravil).
9. Prizivi (čl. 6. in 11. pravil).
10. Izprememba pravil.
11. Volitev novega odbora, pregledovalcev računov in njih namestnikov (čl. 15. in 18. pravil).

Opozarjamo na sledeče določbe Zvezinih pravil:

a) Predlogi članov (t. j. strokovnih ali stanovskih organizacij), ki se niso 8 dni prej (t. j. do 4. aprila t. l.) pisмено naznanili odboru, se morejo na občnem zboru obravnavati le tedaj, ako občni zbor pripozna nujnost predloga z dvetretjinsko večino.

Na občnem zboru imajo pravico razpravljati, glasovati in voliti le delegati včlanjenih organizacij. Vsaki organizaciji pripada za vsakih 50 ali za ostanek izpod 50 Zvezi pripadajočih članov po en delegat. Delegati se morajo izkazati s pooblastilom svoje organizacije in ne morejo glasovati in voliti, ako je organizacija za več nego tri mesece na dolgu s članarino.

Vsak delegat lahko s pismenim pooblastilom zastopa največ 10 drugih delegatov ter zanje glasuje in voli (čl. 13. pravil).

b) Voliti sme le pripadnik včlanjene organizacije... Pred začetkom volitve se prekine občni zbor za pol ure; med tem časom lahko vsak delegat vloži pri predsedniku kandidatno listo, na kateri morajo biti po vrsti napisana imena in priimki 25 oseb, ki imajo pasivno volilno pravico. Ako je

vložena samo ena lista, je izvoljenih prvih 20 oseb, katerih imena so po vrsti napisana na kandidatni listi.

Ako je vloženih več list, se kandidatne liste prečitajo in opremijo s številko. Nato se vrši volitev z listki. Vsak delegat odda zase in za event. pooblastitelja po en zganjen listek z napisano številko liste, katero hoče voliti. Od one liste, ki je dobila pri oddaji listkov največ glasov, je izvoljenih 16 kandidatov, ostali 4 so izvoljeni iz one kandidatne liste, ki je dobila drugo največje število glasov. Ako so glasovi enako razdeljeni, dobi vsaka lista polovico dotičnih mandatov.

Neizvoljeni kandidati vsake liste so po vrsti, kakor so napisani, namestniki za odbornike dotične liste, ki iz kateregakoli vzroka odpadejo. Ako je kaka kandidatna lista izčrpana, mora odbor kooptirati nove odbornike, tako da znaša število odbornikov vedno 20 (čl. 15. pravil).

c) Občni zbor izvoli z vzklikom ali po listkih tri pregledovalce računov in tri njihove namestnike, ki ne smejo pripadati odboru (čl. 18. pravil).

V Ljubljani, dne 7. marca 1930.

Za odbor:

Načelnik:

Dr. Josip Ferjančič.

tajnik:

Joža Bekš.

Nova ureditev finančne uprave.

(Konec.)

Zanimiva je določba zakona, da pripada naslov davčnega, carinskega in kataskrskega inspektorja samó tistim uradnikom teh strok, dokler so v I. skupini II. kategorije in službujejo pri ministrstvu ali pri direkcijah, razen tega pa še tistim, ki so in dokler so predstojniki carinarnic in davčnih ter katastrskih uprav. Ta naslov izgube, čim se izmenjajo s teh položajev ter jim nato pripada naziv, ki je določen za I. skupino II. kat. v njihovi stroki.

S tem zakonom je urejeno tudi vprašanje staležnikov. Vsak uradnik finančnega ministrstva ima namreč svoj čin, ki se določa v seznamku uradnikov. Ti seznamki se vodijo posebe za konceptne uradnike pri ministrstvu, pri direkcijah in pri pravobranilstvih. Za vse ostale vrste finančne službe postojajo posebni seznamki, in sicer za vsako kategorijo posebe. Kako se bo odrazil čin in kje se bodo ti seznamki vodili, predpiše minister.

Ena najvažnejših določb novega zakona je določitev posebnih doklad na službo, katere je zakon priznal uradništvu I. kategorije in prvih treh skupin II. kategorije. S tem je bilo ugodeno dolgoletni želji ne le finančnega konceptnega uradništva, da se mu izenačijo prejemki s tovariši pravniki v drugih resorih, temveč tudi postulat

uradništva II. kategorije, ki se je že dolgo vrsto let trudilo, da doseže specialne službene doklade. Te znašajo za I. kategorijo v Din: 200 (9.), 520 (8. in 7.), 920 (6., 5. in 4.), 1320 (4. a), 1720 (3.), 2120 (3. a), 2700 (2.), 3100 (2. a), 3500 (1.). — V II. kategoriji so določene naslednje doklade: 300 Din (3.), 450 (2.) in 600 (1.) na mesec.

Za osnovo pokojnin se te službene doklade računajo po 20 efektivno odsluženih službenih letih s 50% dejansko prejemanje doklade, po 25 letih s 60%, po 30 letih s 70% in po 35 letih s 100% poslednje prejemanje doklade.

Z raznimi določbami je urejeno napredovanje konceptnih in drugih uradnikov. Zanimive so določbe, da smejo konceptni uradniki od 4. skupine dalje napredovati v višjo skupino šele po štirih letih, prebitih v poslednji skupini. Če se pa postavijo na položaj načelnika, državnega pravobranilca, direktorja in pomočnika direktorja, pa ni treba štirih let, temveč se tudi že prej lahko postavijo na označena zvanja, toda le v najnižjo skupino, določeno zanja. V I. a skupino II. kategorije smejo napredovati uradniki II. kategorije, zaposleni pri ministrstvu ali pri direkcijah, ako so šefi davčnih, ali katastrskih uprav, oziroma carinarnic, ter višji poverjeniki finančne kontrole

Načela službene pragmatike.

Dne 17. marca je odbor Zveze sklenil, da se kot skupno načelno stališče vseh v Zvezi državnih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani organiziranih strokovnih društev odobré naslednja načela:

A. SPLOŠNO.

1. Službena doba znašaj od 30 do 35 let, oziraje se pri tem na izobrazbo in napornost službe.
2. Pravica do pokojnine se pridobi najkasneje po preteku 10 let efektivne službe.
3. V službi onemoglemu nameščencu se prišteje 10 let za odmero pokojnine.
4. Reaktivacija na nižji položaj ni dopustna.
5. Dobro kvalificiranim služiteljem naj se nudi možnost, da napredujejo v skupino zvaničnikov, zvaničnikom pa v skupino nižjih uradnikov.
6. Ocena naj se glasi: odlično, dobro, povoljno, slabo.
7. Strokovni izpiti naj se načeloma polagajo na sedežih banovinskih uprav.
8. Sistemizirana mesta naj se ne zasedajo z dnevničarji.
9. Ob novi prevedbi naj se izravnavajo navzgor neenakosti in zapostavljenja iz prevedbe iz 1923. leta.

B. PREJEMKI.

10. Prejemki državnih nameščencev so sestavljeni iz osnovne in položajne plače ter stanarine. Draginjske doklade odpadejo, sedanje draginjske razmere pa se upoštevajo pri odmeri plače in zlasti stanarine.
11. V prvi razred stanarine naj se uvrsti tudi mesto Maribor in Murska Sobota.
12. Omožene državne nameščenke dobivajo polne prejemke.
13. Po smrti aktivnega ali upokojenega državnega nameščenca se izplača svojcem ali oskrbovateljem brez formalnosti in omejitev posmrtnina v znesku polnih trimesečnih prejemkov.
14. Zadnji aktivni prejemki gredo do konca onega meseca, v katerem je dobila pristojna blagajna nalog za izplačilo pokojnine.
15. Nameščenec ali upokojenec ni dolžan povrniti prejemkov, ki so se mu brez njegove krivde pomotoma izplačali.

C. UGODNOSTI.

16. V mestih, kjer je večja draginja živil in stanarin, naj se iz javnih sredstev podpirajo nabavljalne in stanovanjske zadruga.
17. Predujmi na plače naj se zopet uvedejo.
18. Državnim nameščencem in upokojencem gre na državnih prometnih napravah 50% popusta na vozni cenah brez omejitve, rodbinam nameščencev in upokojencev pa isti popust 12krat na leto.
19. Nameščencem in upokojencem ter njihovim rodbinam gre brezplačna oskrba v vseh javnih bolnicah; kjer so različni oskrbovalni razredi gre uradnikom II. razred.
20. Zdravniška izpričevala, ki jih rabi državni nameščenec po tem zakonu, so takse prosta; izdajajo jih državni (banovinski) zdravniki brez pravice do honorarja.
21. Nižji nameščenci naj dobijo za izvrševalno službo brezplačno službeno obleko.

D. POKOJNINE.

22. Pokojnina znaša po dovršeni službeni dobi 100% zadnjih celokupnih prejemkov.
23. Pokojnina se izenačuje in se zvišajo avtomatsko, če se zvišajo prejemki aktivnih nameščencev.
24. Ako je bil nameščenec upokojen po najmanj 20 letih efektivne službe, je njegov zasebni zaslužek ali dohodek iz premoženja brez pravnega pomena za izmero pokojnine.
25. Pokojnina se izplačuje v polni izmeri tudi v inozemstvu, ako obstoja v tem oziru reciprociteta z dotično državo.
26. Vsi državni upokojenci, ki imajo zakonito pravico do pokojnine, se po službeni dobi in po položaju, ki so ga imeli v aktivni službi, prevedejo na prejemke novega zakona.
27. Ako je bil nameščenec vsled bolezni več kakor eno leto odsoten od službe, se začasno upokoji, trajna upokojitev pa sledi, ako se delazmožnost ne povrne v teku nadaljnjih petih let, ali če je bolni nameščenec dosegel 60. leto starosti.

Prednjo spomenico je Zveza predložila vsem odločujočim činiteljem s prošnjo, naj v njej vsebovana načela vpoštevajo pri končni redakciji novega uradniškega zakona.

pri ministrstvu in direkcijah, oziroma na čelu glavnih razdelkov, če so v 1. skupini prebili štiri leta in če so bili poslednja tri leta ocenjeni odlično.

Prejemki uradnikov 1. a skupine II. kategorije so enaki prejemkom 5. skupine I. kategorije.

Posebna ugodnost je priznana uradnikom III. kategorije 1. skupine, ki imajo 25 učinkovito odsluženih let in so bili v poslednjih 3 letih odlično ocenjeni. Njim se smejo priznati prejemki 2. skupine II. kategorije ob navedenih pogojih in če so se v službi posebno odlikovali.

Na novo je regulirano tudi letno ocenjanje finančnih uslužbencev. Na mesto dosedanjih treh ocen: odličen, dober, slab, so uvedene štiri in je na novo določena ocena: **prav dober**. Odlično se smejo oceniti samo tisti uslužbenci, ki se izmed prav dobro ocenjenih odlikujejo s posebno sposobnostjo, marljivostjo in res uspešnim službovanjem. Treba je pa, da to odlično oceno potrdi minister na predlog strokovnega sveta, kateremu mora ocenjevalna komisija predložiti izčrpno poročilo.

Kakor smo že uvodoma omenili, vsebuje zakon tudi podrobne predpise o **disciplinski odgovornosti** in postopku. Te določbe zavzemajo največji del zakona, so pa v glavnem popolnoma slične predpisom zakona o ureditvi politične uprave. Z njimi se službena odgovornost nameščenstva točneje določa, spopolnjene so pa tudi posamezne, precej pomanjkljive odredbe sedanjega uradniškega zakona, ki regulirajo disciplinsko kazensko postopanje.

V prehodnih določbah so mnoga določila, s katerimi je nekaterim uslužbencem nižjih kategorij podana možnost, da v nekem določenem roku napredujejo v višjo kategorijo, oziroma da ostanejo v njej, če so bili že prej, dasi niso imeli vseh zanj z uradniškim zakonom predpisanih pogojev. Prav tako so tudi določeni roki za napredovanje uradnikov v prvem času po objavi tega zakona.

Konceptni uradniki smejo v prvih petih letih od veljavnosti tega zakona napredovati v višjo skupino, če so prebili za 7. skupino štiri leta, za 6. skupino sedem in za 5. skupino deset let v finančni konceptni službi, pogoj je pa, da so poslednje leto pred napredovanjem služili pri ministrstvu. Uradniki, ki so ob objavi zakona že v I. kategoriji, pa nimajo predpisane šolske izobrazbe, obdržijo kategorijo in skupino. Napredovati smejo do 4. skupine; če so pa že bili v 4. ali 3. skupini, pa smejo napredovati po štirih letih samo še za eno skupino.

Važna je za konceptno uradništvo določba, da se jim ves čas, katerega so pred tem zakonom prebili v kakršnikoli državni službi, event. tudi še

prej, preden so opravili diplomski izpit, prizna za čas, prebit v finančni konceptni službi.

Uradnikom II. kategorije s pravnim diplomskim izpitom, ki so vložili v 30 dneh po objavi zakona prošnjo za prevedbo v konceptno službo in ki bodo v enem letu opravili strokovni izpit, se vsa dotedanja služba prizna za konceptno službo. Če ne izpolnijo teh pogojev, se pa smejo prevesti na zvanje finančnih konceptnih pripravnikov.

V dveh mesecih po objavi zakona so se smeli prevesti iz II./1. v I./5., oziroma II./2. v I./6. tisti odlično ocenjeni uradniki, ki so bili ob objavi zakona odsekovni šefi v ministrstvu ali načelniki oddelkov pri direkcijah, če imajo vsaj 10 let službe. Pod istimi pogoji se iz II./1. smejo prevesti v I./5. tisti odlično ocenjeni računski, davčni, carinski in katastrski inspektorji z najmanj 20 let učinkovite službe, ki so služili vsaj 12 let v finančni stroki. Napredovati smejo do vštete I./4. Iz 6. v 5. skupino, oziroma iz 5. v 4. skupino napredujejo po petih letih. Teh uradnikov ne sme biti več nego 40.

Ker so kakor smo že omenili uvedene odslej štiri stopnje ocen, namreč: odličen, prav dober, dober in slab, določajo prehodne odredbe, da dosedanja ocena odličen velja zanaprej šele, če jo minister potrdi na način, kakor je bilo že opisano.

Državna pravobranilstva po tem zakonu ne spadajo več v sestav finančnih direkcij. Dokler se s posebnim zakonom ne uredi njihova organizacija, veljajo glede njihovega področja in krajevne pristojnosti ter sedežev dosedajni predpisi.

Če se upokojeni uradniki **reaktivirajo**, se smejo postaviti samo na položaje, za katere izpolnjujejo vse s tem zakonom predpisane pogoje.

Na samostalno **upravo državnih monopolov**, katero nadzira finančni minister po posebnih zakonih s pomočjo svojega odposlanca (komisarja), se ta zakon ne nanaša.

Da bi se finančnim uradom in ustanovam preskrbele primerne **službene ubikacije**, sme minister pri državni hipotekarni banki najeti posojilo za zidanje novih in za razširjenje že obstoječih državnih poslopij, ali pa kupovati zasebna poslopja v ta namen. Za višino tega posojila je odločilna zgolj najemina, katero državni uradi, ki jih je treba nastaniti, plačujejo ali bi plačevali za svoje prostore tekom 20 let. Te letne najemnine se potem določijo kot odplačilni vsakoletni obroki (anuitete) za odplačilo najetih posojil.

Novi prejemki po tem zakonu so pričeli teči uslužbencem s 1. oktobrom 1929., dasi je bil zakon objavljen šele 10. decembra.

Kakor je mogoče posneti iz prednjega, dokaj izčrpnega poročila, predstavlja novi zakon o regulaciji finančne uprave za celokupno finančno uslužbenstvo znaten napredek in poboljšanje dosedanjega stanja. Za del nameščenstva so važne določbe o priznanju posebnih službenih doklad, poleg tega pa še različna določila, s katerimi se omogoča hitrejša in ugodnejša napredovanje v službi.

Posebnega, dejal bi **načelnega značaja** so pa določbe, ki omogočajo nekaterim uslužbencem nižjih kategorij napredovanje v višjo kategorijo, oziroma vsaj možnost, da pridejo do prejemkov višje kategorije.

Tudi določila, s katerimi se urejajo dosedanje, često nejasne in zakonski ne povsem nesporne razmere posameznih uslužbencev, ki niso izpolnjevali vseh pogojev za položaj, katerega so zavzemali, je treba toplo pozdraviti, ker je s tem tudi to nevzdržno stanje dokončno rešeno.

S stališča stanovske solidarnosti in tudi socialne enakopravnosti bi seveda bilo želeli, da se službene doklade priznajo vsem kategorijam in skupinam finančnega — kakor sploh celokupnega državnega — nameščenstva. Kolikor pa te, nedvomno docela upravičene želje s tem zakonom še niso bile povsem ugodno rešene, se smemo trdno nadejati, da jih bo novi splošni uradniški zakon, katerega vlada z vso vneto proučuje in katerega posebna komisija že izdeluje, rešil na obče zadovoljstvo vsega državnega uslužbenstva.

Dr. K. Dobida.

Želje in predlogi strokovnih organizacij.

OKROŽNA SKUPINA DRŽAVNIH NAMEŠČENCEV V MURSKI SOBOTI.

Novi zakon naj ne prinese v nobenem oziru nobeni vrsti civilnih državnih nameščenecv poslabšanja v moralnem in gmotnem oziru, ampak izboljšanje in to zlasti v gmotnem oziru v toliki meri, da bo mogel vsak drž. uslužbenec stanu in krajevnim razmeram primerno z vso družino dostojno živeti in posvetiti vse svoje sile edinole službi in da ne bo več prisiljen iskati posstranskih zaslužkov.

Posebno važnost je polagati na to, da se sprejmejo z novim zakonom v definitivno državno službo dosedajni dnevičarji po strokovni usposobljenosti in dobri kvalifikaciji. Prizna naj se jim v napredovanje po stopnjah osnovne plače doba, katero so prebili kot dnevičarji v službi države.

Če že ne bo mogoče prevzeti vseh, pa naj se prevzamejo vsaj tisti, ki imajo že več službenih let in so izključno le v državni službi. Na vsak način pa prvenstveno tisti, ki so že bili zvančniki, pa so vsled znane odredbe fin. zakona izgubili ta položaj.

Omogoči naj se po določenem številu let polaganje strokovnih izpitov za višjo kategorijo in na podlagi teh opravljenih izpitov napredovanje

a) služiteljev v kategorijo zvančnikov,

b) zvančnikov v III. uradniško kategorijo,

c) uradnikov III. kat. v II. kategorijo itd. odnosno v — sedanjim kategorijam odgovarjajoči — sorazmerno višji činovni razred (če se kategorije ukinjejo in se uvedejo, kot je slišati, plačilni razredi). Takim uslužbencem se ne smejo kratiti pridobljene pravice glede službene dobe za višjo stopnjo osnovne plače, katere so pridobili v nižji kategoriji.

Polaganje takih izpitov in prestop v višjo kategorijo naj se omogoči seveda tudi tistim, ki nimajo potrebne šolske kvalifikacije, kakršno bo zakon predpisal za posamezne kategorije, pa so drugače strokovno sposobni za prestop v neposredno višjo kategorijo.

Predpis o polaganju izpitov za prestop iz pomožne skupine v glavno skupino (n. pr. pri finančnih uradnikih iz II/3 v II/2) naj se črta, ker zadostuje ocenjanje šefov in event. inspektorjev, dočim so taki izpiti navadno le velike materialne žrtve za kandidata.

Določi naj se z zakonom **maksimalni delovni čas**; za delo preko tega časa pa naj se uslužbenci primerno honorirajo.

Državni davki na službene prejemke civilnih državnih nameščenecv naj se znižajo na minimum, če se ne morejo popolnoma ukiniti, eksistenčni minimum (3000 Din mesečno) naj bo pa davka prost. Službeni prejemki naj bodo prosti vseh samoupravnih in banovinskih davkov, zlasti naj se ukine prispevek za samoupravne ceste, kolikor se še ni.

Premeščenumu državnemu uslužbencu naj se zagotovi povrnitev dejanskih selitvenih stroškov.

Uzakoni naj se predpis, da se upokojencu takoj po ustavitvi aktivnih prejemkov odmeri in nakaže pokojnina, da se prepriči, da bi nameščenec več mesecev po upokojitvi trpel največje pomanjkanje.

Sistemizirajo naj se službene mesta na podlagi obsega dela posameznih uradov.

Murska Sobota naj se kot eksponirana točka ob dveh državnih granicah z izredno veliko draginjo in nepovoljnimi življenjskimi razmerami uvrsti v isti plačilni razred kot Maribor.

Spomini na Francijo.

Pišče Rudolf Dostal.

(Dalje.)

Pariz. Štiri dni in pet noči mu slonim na prsih in poslušam utripe tega veselega, razposajenega, razkošnega velemesta. To je Babilon, to je raj in prokletstvo, to so sanje in resnica, to so nebesa in pekel. Kdaj se oddahneš, kdaj snivaš? V dnevnem svitu, v polnočni uri, v jutranji zarji, neprestano hrumiš in težko sopeš, v mogočnih udareh ti polje vroča, nebrzdana kri po nemirnih žilah. — Trda tema je še, ko vstajam prvo jutro v hotelu Laffayette, kjer je nad 700 sob. Ne da se mi spati, pa hajd, na ulico, Kranjec moj dragi! Zgrešiti itak ne moreš, saj imaš v roki hotelsko nakaznico s črtežem bližnjih glavnih ulic. Pa hodim okrog in opazujem jutranji promet, ki je najživahniji med sedmo in osmo uro. Na križišču dela red policist, ustavlja cele kolone električnih voz in avtomobilov, pa priganja odrasle pešce, naj posepijo svoj korak čez ulico, dočim šolska deca v živahnem razgovoru mirno, kakor na izprehodu, nadaljuje svojo pot. Vhod postaje pariške podzemne železnice »metrô« požira na stotine potnikov, istotoliko jih bruha iz sebe izhod. — Milijon ljudi dnevno prevozijo podzemne električne, ki se vrstijo vsake tri minute z največjo brzino. Petdeset centimov plačaš za listek pri

blagajni, pa se voziš kamorkoli in dokler te je volja. Še ogromnejši je promet opoldne ali zvečer, pa ga opazuj na Place de la Concorde, kjer so pod revolucijsko giljotino padale glave plemenitašev, ali pa pri Arc de Triomphe, pod katerim ima neznan junak veličastno svoje poslednje bivališče.

Pa se vozimo v skupinah z avtokari po tem svetovnem mravljišču. Kdo bi vam vsem vedel imena, široke avenije, neskončni bulvarji? In gremo tudi na Montmartre, kjer kipi v nebo vsa bela, veličastna bazilika Sacré-Coeur, svetišče, kakršnega menda ni nikjer več na svetu. Videli smo na tem in prejšnjih potovanjih ogromne hiše božje orjaških dimenzij, temne in mračne gotske stavbe, sto in stoletne cerkve, A nikjer ni bilo tako čiste, tako svetle, tako nove. Mogočni občutki te objamejo v divni notranjosti montmartske bazilike, kjer vlada sama svetloba, zlato in mozaik. Četudi razumu nedostopno, vendar se ti duša klanja pred izrazi globoke religije, ko opazuješ v nadnaravne sfere zamaknjene klečečega ofcirja, ko gledaš v klopi skrušeno, svetu odsotno pariško matrono. In ti postane umljiva šolska katekizemska definicija, da je molitev povzdigovanje duha k Bogu... A tik za cerkvijo so najbolj razvratne montmartske ulice. Dva svetova... —

Da, še druga stran se ti odpre na Montmartru. Ko ležejo večerne sence na te pariške v.šine, tedaj se vzdrami

življenje na vseh koncih in v vseh kotih se razbohoti in valovi vso dolgo noč tja do jutranje zore. Hrup in godba se glasita iz preprostih, kakor najelegantnejših dancinгов, kjer pleše na tisoče parov. Oglušujoče vrvenje se oglasa iz javnih lokalov. Na ulicah je svetlo, da bi lahko čital časopis kakor ob belem dnevu. Pa ti iščejo in vabijo tod svoje žrtve počestne deklice ter niso niti pri tem poslu brez gotove finese in elegancije.

Tam preko mostu Aleksandra III. na levem bregu Seine se dviga veličastna kupola Invalidskega doma. Pod njo počiva prah največjega Francoza, Napoleona I. Pa stojimo ob okolgi balustradi, gledamo dol na samotni sarkofag in premišljujemo minljivost tudi največjih človeških potenc. V zvezi s cerkvijo je muzej, ki prikazuje vse, karkoli je v zvezi z življenjem in delovanjem genijalnega Korzičana. In še nekaj nam pokažejo uslužni Francozi. To so njihovi največji bedniki iz svetovne vojne, največji invalidi. V rotundo invalidske bolnišnice jih pripeljejo na vozičkih. Gledamo jih največje siromake med siromaki, brez rok, brez nog, hrome z zlomljeno ali zvito hrbtenico in jim zapojemo naše pesmi. Večina njih so mladi ljudje v najboljših letih. Po vsaki pesmi, če že ne zadoni rahel aplavz, vsaj hvaležen pogled, oko se zarosi in solza zdrkne po blestem licu. Mislim, da ni bilo zlepa bolj hvaležnega in bolj dojemljivega ob-

činstva. V mešanč čuvstvih zapuščamo te hvaležne poslušalce, kakršnih še nikdar nismo imeli. Ko odhajamo, se nam krčita srce in pest. Semkaj naj bi prihajale vse razne razorožitvene in mirovne konference. In bogme, delo bi jim šlo hitreje in bolj uspešno izpod rok.

Prvi mrak se spušča nad Pariz, ko vjame ožja naša skupina toliko časa, da nas potegne taksi do Eiffa. Vreme skrajno neugodno, vihra, dež. Pri blagajni dohimo za sedem frankov vstopnico in se potegnemo v liftu navzgor med kolosalne traverze. Zemlja se odmika očem, pešci spodaj postajajo pri tlikavci, a Pariz se širi na vse strani tja do obzorja. Zgoraj na terasi se izprehajam ob ograji. Še lahko v vedno gostejši tančici mraka preštejem osem mostov na Seni, nato se pa užge vlemesto od severa do juga, od vzhoda proti zahodu v milijonih luči, da lepših in mogočnejših jaselc gotovo ni nikjer na svetu. Koliko jih je Parizanov? Pravijo, da štiri in pol milijona; drugi spet govore o šestih, s predkrajji. Doklej boš še rastel, ti moderni Babilon? Do kam se boš še širil nebrzdani, ekspanzivni duh? Fluctuat nec mergitur! — Naj plove in se ne potopi! To je geslo pariškega mesta. In je vklesano na ogromni, več metrov visoki marmornati vazi iz enega kosa, darilo ruskega carja Aleksandra I. pariškemu magistru. V mestnem grbu je pa ladja z razpetimi jadri. (Konec prih.)

OKROŽNA SKUPINA DRŽ. NAMEŠČENCEV V KRŠKEM.

Okrožna skupina drž. nameščenec v Krškem ni formulirala svojih predlogov k osnutku novega zakona o civilnih državnih nameščencih v obliki besedila, ki naj bi se vstavilo v zakonski osnutek. To formuliranje prepušča Zvezi oziroma Glavnemu Savezu.

Pač pa opozarja Zvezo na sledeče neenakosti, pod katerimi trpi velik del državnih nameščencev, in ki bi jih bilo treba na vsak način popraviti z novim zakonom:

1. Državni nameščenci s fakultetno izobrazbo (I. kat.) dobivajo skoro v vsakem resoru drugačne prejeme. Specijalne doklade dobivajo sodniki in upravni uradniki, ne dobivajo pa istih še veterinarji, zdravniki itd.

2. Glasom čl. 100 zak. o notr. upravi iz l. 1929. smejo politični upravni uradniki napredovati v položaju šele tedaj, če so prebili v gotovem položaju predpisano število let. Dogodilo se je, da je neposredno pred razglasitvijo tega zakona veliki župan predlagal po določbah prejšnjega zakona svoje uradništvo v napredovanje, ki je tudi napredovalo, med tem ko drugi veliki župan tega ni storil in je njegovo uradništvo ostalo na prejšnjih položajih. Po novem zakonu o notranji upravi to slednje še ne more napredovati kljub temu, da je že delj časa v istem položaju, kakor uradništvo v prvi oblasti in tudi odlično kvalificirano.

Primer: V bivši mariborski oblasti je napredoval uradnik I. kat. v 7. skupino v novembru 1926., v 6. skupino pa v avgustu 1929., torej po preteku niti treh let. V bivši ljubljanski oblasti pa so ostali uradniki I. kategorije, ki so napredovali v 7. skupino že v septembru 1926., torej pred goriimenovanjem v tej skupini tudi po sprejetju zakona o notranji upravi in ne bodo smeli napredovati v I/6 radi določbe čl. 100 cit. zakona do septembra 1931. Prikrajšani so torej v svojih prejemkih brez krivde mesečno za 550 Din ali 6600 Din letno. Istotako je bilo nebroj primerov, da so v eni oblasti napredovali uradniki iz I/6 v I/5 že v letu 1928., v drugi oblasti pod enakimi pogoji pa ne.

Drž. nameščenci naj bi torej napredovali avtomatično, če niso podane z zakonom predvidene zapreke (kazni, slaba kvalifikacija itd.).

3. Prevedba uradništva naj se revidira, da bodo šteta vsem drž. nameščencem vojna leta na isti osnovi. Sedaj so šteta nekaterim vojna leta samo za pokojnino, drugim tudi za napredovanje. Nekaterim se je odračunjal kadroski rok, četudi so služili le kot črnovojniki in nikdar aktivno, drugim zopet ne itd.

4. Po sedaj veljavnih predpisih je možno da pride služitelj, ki je stopil

v aktivno vojaško službo z 18. letom, služil 3 leta aktivno, nato 5 let v vojni (ta leta se štejejo za pokojnino dvojnino), z 48. letom starosti v pokoj. Te ugodnosti ne more doživeti uradnik II. kat., kaj šele uradnik I. kat., ki je dokončal študije v najboljšem slučaju v svojem 24. letu starosti.

5. Državnim nameščencem I. kategorije, ki so morali vsled svojih študij na višjih učnih zavodih vstopiti v državno službo več let pozneje, kakor nameščenci nižjih kategorij, naj se zniža službena doba za 5 let tako, da bi zadobili pravico do polne pokojnine po 30 letih službe.

6. Dnevničarje naj bi se po možnosti sploh odpravilo, ali pa naj se uvrste po preteku 3 let službe med zvaniki, ker ni prav, da si slednji pridobé po 10 letih službe pravico do pokojnine, dnevničarji, ki opravljajo isto delo, pa ne.

OKROŽNA SKUPINA DRŽ. NAMEŠČENCEV ZA OKROŽJE KAMNIK.
(Izvleček.)

1. Plače naj se zvišajo vsaj toliko, da bo vsak nameščenec dosegel eksistenčni minimum. Uvedejo naj se zopet rangi, ker dosedanje kategoriziranje s številkami jemlje ugled uradništvu.

2. Nižjim nameščencem naj se plače vsaj toliko zvišajo, kakor jih imajo sedaj orožniki.

3. Upokojenci naj se izenačijo z aktivnimi po češkem vzorcu, oziroma naj se vsem brez razlike zviša pokojnina v isti višini kakor aktivnim.

4. Upokojencem naj se dovoli pravica do permanentnih legitimacij za neomejeno število voženj po žanzanih cenah po drž. železnicah, oziroma če bi to ne bilo dosegljivo, vsaj 12krat na leto.

5. Stanarina naj se poviša in tudi upokojencem izplačuje lokalnim in fakličnim razmeram primerno.

6. Pri finančni kontroli naj se vpele zopet osemurni delovni čas.

7. Napredovanje naj se vrši zopet le na razpis, oziroma naj se mesta razpišejo in naj se napreduje po službeni zmožnosti. Dosedanje avtomatsko napredovanje naj se odpravi.

8. Pravica do pokojnine se doseže po 10 letih službe, kakor doslej.

9. Če bi se vpeljal pokojninski fond, naj se temu primerno plače zvišajo.

10. Vpostavi naj se spet prejšnje stanje da se more dovoliti nameščencem do določene višine brezobrestni predujem, odplačljiv v 12 oz. v 36 mesečnih obrokih.

UDRUŽENJE NIŽJIH DRŽ. USLUŽBENCEV V LJUBLJANI.

1. Zvaniki oziroma služitelji s prav dobro oceno morejo tudi brez predpisane šolske izobrazbe po 15 letih brezhibnega in neprekinjenega služ-

bovanja v državni civilni službi napredovati v III. kategorijo oziroma v skupino zvanikov.

2. Vsi dobro ocenjeni dnevničarji naj postanejo najkasneje po triletnem neprekinjenem dobrem službovanju, stalni.

3. Vsi zvaniki, služitelji in dnevničarji imajo pravico do brezplačne zimske in letne službene obleke, ki se predpiše s posebnim pravilnikom. Dajatev in natura se sme namdomestiti z denarno dajatvijo.

4. Glede prejemkov ni mogoče staviti konkretnega predloga z besedilom, ki bi se lahko prevzel v zakonski osnutek. Današnje življenske razmere pa zahtevajo najmanj 50% povišek napram dosedanjim prejemkom. Ta povišek je neobhodno potreben, ker so zvaniki in služitelji že sedaj prezadolženi.

5. Sedanja stanarina naj se zviša za zvanike na 800 Din, za služitelje pa na 750 Din mesečno, ker so se najemnine od leta 1923. dalje zvišale za 10—15krat.

Pripomba: Služiteljem, ki so bili dalje služeči podčastniki naj bi se priznala možnost napredovanja v zvanikiško skupino, in to tudi brez predpisane šolske izobrazbe, ker so si v dolgoletni vojaški in orožniški službi že pridobili za to skupino potrebno kvalifikacijo.

DRUŠTVO DRŽAVNIH UPOKOJENCEV IN UPOKOJENK V LJUBLJANI.

V novi uradniški zakon naj bi se vstavila sledeča dva člena:

1. Upokojencem in njihovim rodbinam se priznava državnih železnicah in parobrodih iste olajšave, kakor aktivnim drž. uslužbencem. (To ugodnost uživajo upokojenci v vseh modernih državah.)

2. Upokojenci in njihove rodbine imajo v državnih in od države podpiranih bolnicah iste olajšave, kakor aktivni državni uslužbenci.

V predhodna določila pa sledeči člen:

Vsi državni upokojenci, ki imajo v smislu obstoječih zakonov polno pravico do pokojnine, se po položaju, ki so ga imeli v aktivni službi in po službeni dobi prevedejo na prejemke tega novega zakona.

DRUŠTVO SODNO-PISARNIŠKIH URADNIKOV IN OFICIJANTOV V LJUBLJANI.

Sodno-pisarniški uradniki, oficijanti, kakor tudi dnevničarji naj se razvrste tako-le:

I. V 3. skupino II. kategorije:

1. Tisti pisarniški uradniki III. kat., ki imajo prvi pisarniški izpit in za III. kategorijo predpisano šolsko izobrazbo, in 2. dalje tisti, ki imajo prvi pisar. izpit, ne pa tudi predpisane šols-

ke izobrazbe, če so dovršili 15 let službe.

II. V 4. skupino II. kategorije pa vsi ostali pis. urad. III. kat.

III. V 3. skupino III. kategorije:

Sodni pisarniški oficijanti in pomočniki s prvim pisarniškim izpitom in z več kot triletno službeno dobo.

IV. V 4. skupino III. kategorije:

Sodno-pisarniški oficijanti in pomočniki, ki imajo za III. kategorijo predpisano izobrazbo, a še niso položili prvega pisarniškega izpita.

V. Vsi dnevničarji s predpisano izobrazbo in vsi tisti, ki so dovršili tri leta službe, naj se uvrste v skupino zvanikov.

Izvršilni uradniki naj se uvrste enako kakor pisar. uradniki s prvim pisarniškim izpitom, ker opravljajo isto službo kot pis. uradniki. Tudi imajo v bodoče pravico napredovati kot vsak pisar. uradnik.

DRUŠTVO FINANČNIH KONCEPTNIH URADNIKOV.

1. Službena doba uradnikov z akademsko izobrazbo naj se skrajša od 35 na 30 let.

2. Konceptni pripravniki naj dobe tako začetno plačo, da bodo mogli svoji starosti in studijam primerno živeti.

3. Praktični izpiti naj se polagajo na sedežu finančnih direktij in ne več v Beogradu. Taksa za izpite naj se odpravi in kandidatom naj se prizna za potovanje k izpitni komisiji pri finančni direktiji pravica do povračila potnih stroškov.

4. Fakultetska izobrazba naj se v vseh resorih enotno upošteva in naj dobe vsi uradniki s fakultetsko izobrazbo enake doklade.

5. Uradnikom I. kategorije naj se prizna pravica do brezplačnega zdravljenja v II. razredu javnih bolnic, če

**s patent. odpiračem
davno priznana
krema za čevlje**

V 5 barvah.

**Za čevlje v vseh modnih barvah
bela SCHMOLLPASTA.**

I. V.:

Udobnosti centralne kurjave.

Dolgi deset let že parna kurjava v naši hiši ni delovala. Hišni gospodar namreč živi že prav toliko let v Braziliji in tam jim zaradi vročine ni treba kurjave. Zato menda tudi pri nas ne.

No, naveličali smo se tega, mi — hišne stranke in sklenili smo soglasno, da se zavzamemo za stvar. Zadevo uredimo tako-le: kupili bomo voz premoga in vsaka stranka plača, kar pride nanjo. Pravično in enostavno, mar ne?

Ker že tri mesece nisem ostal na dolgu z najemnino, tudi sicer še nisem predkaznovan in imam telefon, so mi zaupale stranke častni posel »kurilnega poverjenika«. To se pravi: naročiti smem premog, monterja in instalaterja. Smem sestavljati račune in okrožnice ter jih razpošiljati po hiši in deliti dobaviteljem in mojstrom primerno napitnino. Samo zato, ker sem pošten človek. Dal Bog, da tak tudi ostanem!

Spočetka je šlo malone vse čisto gladko — razen par malenkostnih neprilik. Ampak, kdo je brez njih? Tako smo morali n. pr. premog, ki je bil že spravljen v kleti, spet naložiti in odpeljati, ker je stal pri vagonu štiri korvače več, nego sem bil izračunal in se je neka vdova branila plačati na njo odpadli večji delež. Z drugim premo-

garjem spet je bil tudi križ, kajti neki najemnik je kategorično izjavil, da rajši pogine od mraza, kakor da bi le en sam košček premoga pokuril od te tvrduke. Ko je vendar komaj pred dobrimi petnajstimi leti imel njegov zet pravdo s tem oderuškim premogarjem. Ampak — odkod naj le jaz to vem? — Končno sem iztaknil dobavitelja, ki je dal 50% popusta in ki zoper njega ni nihče v hiši imel pomislekov. Sredi novembra smo že začeli kuriti. Naravnost čudovito je bilo, ko je spet začela krožiti para po ceveh, ko ni bilo treba več zavijati in greti nog in rok. Seveda — če le ne bi bilo sitnosti z vodo! Pri nas sicer ni bilo hudega; cev je puščala samo v spalnici in se je natekló vode komaj za škaf vsako uro. A poštar gori, kjer ni ves dan nikogar doma, ta je imel povodenj v stanovanju! Ni preostalo drugega, morali smo ustaviti kurjavo in poklicati monterja. Treba bi bilo nadomestiti več slabih cevi, kar bi stalo kakih pet tisočakov. Nobena stranka ni hotela niti čuti o plačilu, še manj seveda plačati stroške. Morali bi bili pisati hišnemu lastniku — ampak kam? No, tja v Brazilijo — in tam je vroče...

Medtem je nastopil pasji mraz, tako da sem se odločil, plačati stroške monterja za vse stranke zaenkrat iz lastnega žepa. Proti čemer — čudno — ni nikdo ugovarjal.

Decembra se je že spet kurilo. Zopet je šumela para po ceveh, živo srebro v toplomeru je splezalo do 16 stopinj. Tedaj zapoje telefon. Razburjen glas: »Brezar. Stotnik Brezar, tu, tretje nadstropje. Povejte takoj hišniku, naj ne kuri tako norčavo. Po navodilu zdravnika sme biti pri meni le 14 stopinj Celzija. Dvestodvajset stopinj krvnega pritiska imam, da! Mogla bi biti moja smrt...« Urno stopim k hišniku in mu ukažem, naj zniža krvni, ne — parni pritisk. Toplomer pade sčasom na 14 stopinj. Ampak zvečer pridivja poštar: »Kaj mislite, da bom zmrzoval? Saj plačam! Še revmatizem se mi poslabša v tem mrazu. Naj vendar ta bedak bolje kuri!« — Zopet se napotim v pritličje in dam navodila. Ali prave temperature le ni hotelo biti, vedno pritožbe, same pritožbe... Zidarjeva žena v pritličju je dobila trojčke, ki še niso bili čisto donošeni; morali so jih greti in jim umetno zvišati temperaturo sobe na najmanj šestdeset stopinj, da niso umrli. Baronica v drugem nadstropju pa je imela polarnega psička, ki je prenesel sploh samo temperaturo pod ničlo. Gospa Bunka je imela vročico, zdaj jo je mučila vročina, zdaj spet mrzlica in je tudi toplota morala biti po tem. A drugim strankam to ni bilo prav. Pri ločeni gospe inženjerjevi je odpovedal najemnik,

boksar po poklicu, ker v topli sobi ni mogel vaditi.

Ko sem se nekoč pri občnem zboru najemnikov drznil predlagati, naj oni, ki jim je prevroč, kar enostavno zapro parne vode — to je bila lepa reč! Kakor roj sršenov so se zapražili vase: mar mislim da kurjavo zastonj plačujejo? Da bi drugi imeli paro, pa za njihov denar?! To jim niti ne pade v glavo — rajši se zaduše!!!

Neutrudno je deloval telefon. Neutrudno sem dirjal po stopnicah, gor, dol, nazaj gor. Izgubil sem polnih dvajset kilogramov na teži in mojo postransko službo v banki. Nič več me niso stranke pozdravljale in zahtevali so pri sodišču, naj me postavi na cesto. Ker sem tako silno razburil vse stranke in ker so zaradi mojih ukrepov v nevarnosti!... Le ena stranka je bila vedno prijazna napram meni. Zakonca, po poklicu igralca v nekakem varičetu s petimi otroci. Nikdar ni bilo pritožbe, nikdar nobenih posebnih želj. Vedno prijazno odzdravljanje na moj pozdrav, vse jima je bilo prav. Samo — plačala nista. Pod konec zime sta mi na vso moč prijazno izjavila, da denarja za kurjavo kratko in malo — nimata. Kaj mi je preostalo — kakor plačati iz lastnega? Ampak drage volje sem storil to. Saj sta bila sicer tako prijazna človeka! Niti enkrat se nista pritožila vso dolgo zimo...!

Svetolika Miljutinovića; za namestnike pa: dr. Andrijo Čičića, načelnika 13. odseka in Hasana Rebeca, načelnika 14. odseka.

Povračanje preveč prejetih službenih prejemkov. Svojčas smo že poročali, da je bilo s čl. 73 finančnega zakona za leto 1929/30. določeno, da se povračilo preveč izplačane razlike, nastale vsled razveljavljenja odlokov o napredovanju po državnem svetu, ne bo več zahtevalo od drž. uslužbencev in sicer do dne izrečene razsodbe državnega sveta. Mnogi drž. nameščenci so to določbo napačno tako tolmačili, da imajo tudi pravico do povračila državnih blagajni že vrnjenih obrokov preveč, oziroma na podlagi kasneje razveljavljenih odlokov brez razloga sprejetih prejemkov. Zato so nekateri vložili proti rešenjem, s katerim je bila njihova prošnja za vrnitev teh povračil odbita, tožbe na državni svet. V seji od 14. novembra 1929. je državni svet pod št. 32.550 razsodil, da je v konkretnem primeru ta zahteva nepravičena. Pred 1. aprilom 1929. že vrnjeni obroki prekoužitkov se državnim uslužbencem ne povrnejo, ker cit. določba odreja samo to, da v bodoče ne bo treba več vračati takih prekoužitkov. Ker je pričakovati, da bo državni svet slično odbil tudi vse podobne prošnje, ki niso še došle v razpravo, zato svetuje »Poštni Glasnik« ptt. uslužbencem, naj čimprej prosijo državni svet za povnitev svojih tožb, ker s tem prištedijo 100 Din za takso, katero bi morali plačati v slučaju odklonitve zahtevka.

Vnovična razvrstitev orožnikov. Na temelju uredbe o izpremembah in dopolnitvah zakona o žandarmeriji, so bili orožniki vnovič razvrščeni po skupinah in po stopnjah osnovne plače. Zaradi neenakomernega tolmačenja zakonskih predpisov, so bili mnogi orožniki uvrščeni v nižjo stopnjo, ker jim niso bila priznana leta, odslužena v bivši avstro-ogrski armadi ali pa doba službe pred dovršenim 21. letom starosti. — Mnogo pojasnil in navodil glede pravice do priznanja službene dobe in stopenj osnovne plače, razna vprašanja, rešenja in razsodbe državnega sveta, morejo orožniki najti v knjigi »Uredovno dopisovanje ili uputstva u administr. prepisci«, katero je sestavil upok. inspektor fin. kontrole Lovro Kalašič. Knjiga stane 48 Din in 6 Din za poštnino, naroča se pa pri piscu. Naslov: Preko, Dalmacija. Kdor pošlje po poštni nakaznici ali s čekovno nakaznico na račun poštne hranilnice št. 36.549 znesek 48 Din, dobi knjigo brez plačila poštnine.

Težnje naših poštarjev. Ljubljanski OPO je po svojem Savezu ptt. uslužbencev predložila revizijski komisiji spomenico z izpreminjevalnimi predlogi, kateri naj bi se pri stilizaciji novega urad. zakona upoštevali. Navedeni Savez poštnih uslužbencev je po drobne razloge stavil že leta 1928., zato vsebuje ta sedaj vročeni predlog samo načelne smernice, ki se tičejo zgolj ptt uslužbencev. Spomenico priobčimo v izvlečku v eni prihodnjih števil.

Za tiskovni sklad »Našega Glasca« so v zadnjem času nabrali oziroma darovali: 1. G. Simerl Josip, viš. sodni oficijal v Šoštanjju nabral 270 Din (darovali so gg. Kraigher Anton, notar, dr. Mayer Franc, odvetnik po 100 Din, dr. Šuc Stane 20 Din, Potočnik, Oblak, Sternad, Radej po 10 Din, Smolnikar in Sumerl po 5 Din). 2. G. Golob Fran, šef oddel. tobacne tovarne v Ljubljani je nabral 110 Din (darovali so gg. Tomc, Golob, Hladky, Aleš, Grčar, Zlajpah, Lojk, Logar Beltram, Zalar in Merše po 10 Din). 3. G. Novač Lovro, davčni upravitelj v Radovljici nabral 30 Din (darovali so gg. Leskovec, Kopal, Rožaj, Koman, Debevc in Modic po 5 Din). 4. G. Jaklič Josip, car. uprav. v pok., Maribor 25 Din. 5. G. inž. Miklavčič Fran v Kranjski gori, Arko Adolf, ravnatelj jetnišnice v Ljubljani in Šarabon Josip, upravitelj splošne bolnice v Ljubljani ter »učitelj in učiteljice osnovne šole na Grabnu«, vsi v Ljubljani darovali vsak po 20 Din. 6. G. Schmit Drago v Trebnjem, Kogej Anton in Keržan Ivan v Ribnici po 5 Din. Vsem cenj. gg. nabiralcem in darovalcem se najiskreneje zahvaljuje uprava.

Rodbinske doklade belgijskim državnim uslužbencem. Zanimivo je, kako skrbi belgijska država, da se ne bi znižalo število rojstev v rodbinah državnih uslužbencev zaradi premajhnih prejemkov. Ta skrb se kaže najbolj iz naslednje tabele, katero priobčuje »Učit. Tovariš«:

Rodbinske doklade so znašale leta						
		1924.	1926.	1928.	1929.	1930.
		frankov na mesec				
za 1 otroka	30	30	30	30	30	
za 2 otroka	30	30	50	50	50	
za 3 otroke	40	80	110	110	110	
za 4 otroke	50	100	140	150	150	
za 5 otrok	50	100	150	175	200	
za vsakega nadaljnega otroka	50	100	150	175	200	

Obleke kemično čisti, barva, plislra in ilka tovarna J. O. S. R. E. I. C. H.

Organizacijske vesti.

Vabilo na redno skupščino Nabavljalne zadruga državnih uslužbencev v Kranju, ki se bo vršila dne 25. marca 1930. ob 10. uri v gimnaziji v Kranju. Dnevni red: 1. Konstituiranje skupščine. 2. Poročilo upravnega odbora. 3. Poročilo nadzornega odbora. 4. Odobritev računskega zaključka za 1929. leto. 5. Razdelitev čistega dobička. 6. Dopolnilne volitve. 7. Sklepanje o eventualnih predlogih, ki jih je pa predložiti pismeno odboru zadruga 8 dni pred skupščino. Ako skupščina ob napovedanem času ne bo sklepna, se vrši v smislu pravil pol ure kasneje izredna skupščina, ki sklepa pravoveljavno pri vsakem številu članov. Računski zaključek je zadrugnikom na vpogled med poslovnimi urami. — Za odbor: Košnik, t. č. predsednik. Plut, t. č. tajnik.

Vabilo na VIII. redni občni zbor Zadruga državnih uslužbencev za nabavo potrebščin v Ljubljani, ki bo dne 27. marca 1930. ob pol 20. uri v beli dvorani Grand hotela Union v Ljubljani s sledečim dnevnim redom: 1. Konstituiranje občnega zbora. 2. Čistanje letnega sklepnega računa in poročila upravnega in nadzornega odbora za 1929. leto. 3. Podelitev razrešnice upravnemu odboru in razdelitev čistega prebitka iz 1929. leta. 4. Izprememba pravil. 5. Volitev upravnega in nadzornega odbora. 6. Pooblastilo upravnemu odboru za zadolžitve za druge pri Savezu. 7. Slučajnosti. — **Opomba:** Ako bi občni zbor določil nega dne ob določeni uri vsled nezadostnega števila navzočih članov ne bil sklepčen, bo pol ure pozneje istega dne, na istem kraju in z istim dnevnim redom nov občni zbor, ki bo sklepčen brez ozira na število navzočih zadrugnikov (čl. 40. zadrugnih pravil). — Letni sklepní račun je izložen do občnega zbora v zadrugni pisarni med poslovnimi urami (od 17. do 20. ure vsak delavnik) vsakemu zadrugniku na vpogled. — Upravni odbor.

Udruženje zvaničnikov, zvaničnic in služiteljev davčnih in finančnih uprav za Dravsko banovino natanjja in vabi svoje člane in članice na redni letni občni zbor, ki se bo vršil dne 6. aprila 1930. ob 10. uri dopoldne v salonu restavracije »pri Levu« na Gosposvetski cesti v Ljubljani. — Za odbor: Iv. Ilovár s. r.

Udruženje nižjih državnih uslužbencev v Mariboru vnovič vabi vse svoje člane, kakor tudi nečlane, da se vrši redni letni občni zbor dne 6. aprila 1930. ob pol 10. uri predpoldne v prostorih hotela Orel (planinska soba), v Mariboru, Grajski trg, s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo predsedstva, tajnika in blagajnika; ob enem poročilo delegata, ki je bil v Beogradu s predlogi in spomenico glede novega uradniškega zakona. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Določitev nagrad društvenim funkcionarjem. 4. Volitev odbora. 5. Predlogi prijavljeni pred občnim zborom. 6. Slučajnosti. — Ker je občni zbor velike važnosti posebno za člane, ki nimajo

vpogleda v društveno poslovanje, odbor vnovič prosi, da se tovariši in tovarišice v polnem številu udeležijo občnega zbora.

Odbor.

Udruženje nižjih državnih uslužbencev v Mariboru je nedavno poslalo kot svojega zastopnika skupno z delegacijo Udruženja zvaničnikov, zvaničnic in služiteljev finančnih in davčnih uprav v Ljubljani (o njenih intervencijah smo že poročali; op. ur.) tov. Antona Šego, predsednika organizacije v Beograd, kjer je na vseh merodajnih mestih izročil spomenico z željami, oziroma predlogi, kateri naj bi se upoštevali pri redakciji novega uradniškega zakona. Obiskal je predsednika revizijske komisije, bivšega finančnega ministra dr. N. Periča, načelnika dr. Mih. Jovanovića, kot člana te komisije in kot načelnika Glavnega Saveza in vse ostale člane komisije med njimi tudi dr. Št. Sagadina. Vsi ti gospodje so mu obljubili svojo pomoč in naklonjenost upravičenim težnjam nižjih državnih uslužbencev. Tudi ministar za šume in rudnike dr. A. Korosec ga je prav ljubeznjivo sprejel in se živo zanimal za stanje raznih strok nižjih državnih uslužbencev ter ga priporočil gospodom, pri katerih se je kesneje zglasil v avdijenco. Spomenica katro je izročil vsem odločujočim činiteljem, je bila predložena že lanskomu kongresu državnih nameščencev v Skoplju in vsebuje sledeče želje: 1. Zvaničnikom, služiteljem in vsem ostalim nižjim uslužbencem naj se prizna stalnost takoj po dovršenih 3 letih. 2. Vse zvaničnike in služitelje je po 15 letih službe prevesti v kategorijo uradnikov, oziroma zvaničnikov. 3. Vsi zvaničniki in služitelji s strokovnim izpitom, ki opravljajo odgovorno službo brez šolske izobrazbe, naj se prevedejo v višjo kategorijo. 4. Prizna naj se z zakonom stalnim zvaničnikom in služiteljem brezplačna službena obleka. 5. Vsi dnevnicarji in družinski člani stalnih zvaničnikov in služiteljev naj uživajo ugodnosti 50% popusta na železnicah in parobrodih neomejeno kakor aktivni uslužbenci. 6. Vsem nižjim državnim uslužbencem naj se zvišajo mesečni prejemki za 50%. 7. Vsem nižjim državnim uslužbencem naj se zviša stanarina 10kratno. 8. Zvaničnikom in služiteljem, kateri službujejo v carinski stroki, naj se prizna pravica na prejemke 25% poslovnih dažbin. Le-te so bile priznane z rešenjem C. št. 29.291 od 19. junija 1925. na osnovi čl. 71. zakona o proračunskih dvanajstih na za april, maj in junij 1925. vsem uradnikom I., II. in III. kategorije, kakor tudi uradnikom krajevne kontrole, kateri služijo pri Centralnih carinskih blagajnah z rešenjem C. št. 36014 od 18. avgusta 1926.

VSEM SODNIM (USLUŽBENCEM!)

Od skupine sodnih uslužbencev v Slovenski Bistrici smo prejeli naslednji poziv in ga priobčujemo:

Na izrednem sestanku smo prišli do zaključka, da je samó naša nesloga in razcepljenost vzrok našega popolnega neuspeha dočim so vse druge pagnoge trdno zvezane v močno verigo, ki obsega in spaja vse uslužbence dotične stroke od najnižjega do najvišjega in v idealni slogi žanje sadove složnega sodelovanja.

Samó mi smo razcepljeni na vse mogoče organizacije in društva od katerih mnoga v pravem pomenu besede

Zdravstveni pregled.

ZDRAVILNA MOČ POSTELJE

Staro pravilo je, da mora vsak bolnik, ki ga trese mrzlica, v posteljo, tudi če se nam zdi mrzlica še tako majhna. Mir v postelji je mogočen činitelj zdravljenja. To vidimo najbolje po boleznih. Če smo imeli mrzlico in če smo takoj prvi dan po zgubi mrzlice vstali, smo lahko prepričani, da se bo v polovici slučajev mrzlica povrnila; zato danes marsikateri zdravnik ne dovoli bolniku vstati, razen če je bil že dva popoldneva brez mrzlice — seveda brez mrzličnih sredstev —. Marsikdo se ima že za zdravega, če ima zjutraj nižjo temperaturo; pri tem prezremo, da so jutranje temperature navadno

Odstrani vso nesnago, ne da bi tkanina pri tem trpela niti najmanjše škode. Radi tega je za pranje volne in svile idealno sredstvo

dejanski niti ne obstajajo, vsled česar se nam godi tako, kakor sami zaslužimo. Skrajni čas je, da vendar enkrat spregledamo, da si moramo sami pomagati. Nujno potrebno je torej, da takoj ustanovimo trdno, močno in edinstveno organizacijo, v kateri naj bodo včlanjeni brez izjeme vsi tovariši od najnižjega do najvišjega sodnega uslužbenca, to je od sodnega dostavitelja do pisarniškega ravnatelja.

Odbor te organizacije naj bo sestavljen iz članov vseh panog sodnih uslužbencev, tako da bo mogel najuspešneje zastopati skupne interese vseh.

Organizacija naj bi imela samostojno pisarno s sedežem v Ljubljani. Vsako sodišče naj bi imelo zaupnika, katerega bi odbor obveščal o delovanju, uspehu, o storjenih, predlaganih in namerovanih korakih. Ta zaupnik bi moral skrbeti tudi za točno vplačevanje in odpošiljatev članarine uslužbencev dotičnega sodišča.

Obveznost vsakega sodnega uslužbenca bo morala biti, da je včlanjen pri tem udruženju in da točno in redno plačuje članarino.

Edino na ta način bi z združenimi močmi lahko kaj dosegli in si vsaj deloma izboljšali naš položaj. Zategadelj zdramimo se in ustanovimo z združenimi močmi tudi mi močno, trdno in edinstveno organizacijo vseh sodnih uslužbencev.

Zato predlagamo, naj se čimprej skliče sestanek predstavnikov vseh društev sodnih uslužbencev, to je: društva jetničarjev, služiteljev, poduradnikov, sodno-pisarniških uradnikov, zemljeknjižnih uradnikov in izprašanih aspirantov. Na tem sestanku naj se ta predlog odobri in sklene spojitev vseh teh organizacij v enotno društvo.

Slov. Bistrica, dne 8. marca 1930.

Sodni uslužbenci v Slov. Bistrici.

Oblačilnica za Slovenijo

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6
pripoča svojo bogato zalogo vseh vrst manufakturnega blaga. Državni uradniki dobijo blago na obroke samo s predložitvijo uradne legitimacije.

samoprevare so brez cilja in vsebujejo tudi nevarnost, da ne ukrenemo tega, kar je potrebno, in da kaj zamudimo.

Če ima na pljučih bolni v začetku popoldne samo lahko mrzlico, more v mnogih slučajih že samo s stalnim ležanjem odpraviti ta dvig temperature. Ležati moramo v postelji — ali pa tudi v ležalnem stolu — v svežem zraku pri odprtem oknu ali pa na prostem ali pa na terasah, zavarovanih proti vetru. Po večtedenskem ležanju postane temperatura sama od sebe spet normalna. Te-

daj moremo za poskušnjo vstati in po nekaj časa prav previdno delati tudi majhne sprehode. Zmeraj pa moramo meriti temperaturo telesa in se uveriti, ali to gibanje že prenesemo. Dvig temperature nad 37 stopinj pravi, da še nismo zdravi in da moramo še nadalje ležati.

Strah ljudi, da »nas postelja slabi«, je nesmisel. Postelja ne slabi, pač pa nas slabi bolezen, zaradi katere smo morali v postelji ležati.

(Iz »Zdravja«, Ljubljana.)

Iz naše gospodarske statistike.

Kraljevina Jugoslavija je kakor v celoti, tako tudi s stališče poedin posameznih pokrajin v pretežni večini poljedelska država. V najtešnejši zveži s tem stoji na prvem mestu njena relativno zelo slaba gostota prebivalstva. Po ljudskem štetju z dne 31. januarja 1921 znaša število vsega prebivalstva v državi 12.017.323, kar bi znašalo v primeri s površino države povprečno 48,3 prebivalcev na km². Od tega časa se je stanje prebivalstva spremenilo. V začetku leta 1929, torej 8 let po izvršenem ljudskem štetju, je narastlo število prebivalstva na 13.244.000 ali povprečno 53,3 prebivalcev na km². Razdelitev tega prebivalstva na posamezne pokrajine nam daje glede gostote prebivalstva povsem različno sliko. Tako ima največjo gostoto prebivalstva Vojvodina s 70,1 prebivalcev na km² leta 1921, proti 74,1 v letu 1929. Za tem Slovenija s Prekmurjem s 65,2 leta 1921, proti 71,3 v letu 1929, na to Hrvatska in Slavonija z Medjimurjem

z 62,5 leta 1921, proti 67,1 v letu 1929. V Severni Srbiji je bilo leta 1921, povprečno 53,2 prebivalcev, a leta 1929, pa 61,5, v Dalmaciji leta 1921, le 48,8, a leta 1929, že 53,7, v Bosni 1921, leta 36,9 proti 41,7 v letu 1929, v Južni Srbiji 1921, leta 32,3 proti 35,6 v letu 1929, in v Črni gori 1921, leta 20,7 proti 23,2 v letu 1929, prebivalcev na km². Značilno je naglo naraščanje prebivalstva, ki se je posebno v Sloveniji in Severni Srbiji zelo pomnožilo.

V začetku leta 1929, znaša torej število našega prebivalstva približno 13.300.000, ker pa smo vsled emigracije izgubili 64.000 prebivalcev, znaša torej sedanje število prebivalcev v naši državi 13.244.000. Zaradi primerjanja naj navedemo podatke o posameznih evropskih državah. Povprečna gostota prebivalstva znaša v Franciji 74,4 prebivalcev na km². Na Poljskem znaša povprečna gostota 77,7, na Čehoslovaškem 105,5, v Italiji 131,6, v

Nemčiji 133,5, na Angleškem (brez južne Irske: 186,4), v Belgiji pa 260.

Ako razdelimo našo državo na podlagi podatkov ljudskega štetja iz leta 1921, z ozirom na prebivalstvo, ali točneje na gospodarstvo in obrt, dobimo naslednje procentualno razmerje med posameznimi pokrajinami.

Od celotnega števila družinskih poglavarjev (2.292.855), je bilo zaposlenih pri proizvajanju sirovin 75,94%, med tem ko je bilo v industriji in obrtu zaposlenih le 9,82% (t. j. 225.104). V trgovini, bančni stroki in prometni službi 5,12% (117.088). V javni službi (kamor spada tudi vojna služba) in svobodnih profesijah 3,95% (t. j. 90.646 družinskih poglavarjev), a pri ostalih poklicih, kamor spadajo tudi upokojenci in rentniki 5,17%. Proizvajanje sirovin obsega poleg poljedelstva, živinoreje in gozdarstva tudi rudarstvo in ribolov, vendar se z zadnjim peča le kakih 50.000 družinskih poglavarjev. Procent družinskih poglavarjev, ki se pečajo s poljedelstvom, živinorejo in gozdarstvom znaša torej 73,76%.

Če pa vzamemo v obzir, da je v zadnjih osmih letih naraslo prebivalstvo v naši državi za 1.291.000 in, da beležijo največji porast mesta, pridemo do zaključka, da se je gornji procent onih, ki se bavijo s poljedelstvom in živinorejo zmanjšal na 72% vsega prebivalstva naše države.

Naši nacionalni dohodki se razdelijo (v milijonih) tako le:

1. Poljedelstvo 18.638,9. — 2. Živinoreja 12.240,3. — 3. Gozdarstvo 3.935,6. — 4. Ribolov 83,5. — 5. Rudarstvo 900,0.

Ves dohodek proizvoda sirovin znaša torej 36.498,3 milijonov.

6. Domače predelovanje, tvorniška industrija in stavbarstvo 19.229,2. — Trgovina, banke in promet 13.880,6. — Službe, svobodne profesije, dohodki hišnih lastnikov itd. donajajo 10.193,8. — Skupni nacionalni dohodki znašajo 80.101,9 milijonov.

V primeri s temi podatki lahko sestavimo sledečo tabelo procentualne razdelitve nacionalnega dohodka: 1. Poljedelstvo, živinoreja in gozdarstvo 44,33%. — 2. Ribolov in rudarstvo 1,22%. — 3. Predelovanje sirovin in stavbarstvo 24,00%. — 4. Trgovina, banke in promet 17,21%. — 5. Službe itd. 13,24%.

Ako primerjamo procent zaposlenih v posameznih panogah s procentom dohodkov pridemo do naslednjih zaključkov: Pri proizvajanju sirovin je zaposlenih približno 74% prebivalstva, a od splošne vsote nacionalnih dohodkov odpade na to panogo samo 44,33%. Pri predelovanju sirovin in stavbarstvu ter industriji je zaposlenih le 10% prebivalcev, a od dohodkov odpade na to panogo 24%. Pri trgovini in bankarstvu zaposlenih 5,12%, dohodek 17,21%. — Javne službe, svobodne profesije itd. zaposlenih (3,95 + 5,17) 9,12%, dohodkov 13,24%.

V primeri z gornjim dobiva najmanjši procent od nacionalnega dohodka oni del našega prebivalstva, ki se pečajo s poljedelstvom, živinorejo in gozdarstvom, brez predelovanja vseh teh panog. Kljub temu pa je površina obdelane zemlje narasla od leta 1920, od 10.125.188 ha na 11.475.185 ha v letu 1927. (Po »Vremenu«.)

MANUFAKTURNA TRGOVINA
FABIANI & JURJOVEC
LJUBLJANA — STRITARJEVA ULICA 5

Priporoča svojo veliko izbiro volnenega blaga za gospode in dame. Belo blago za različno perilo v poljubni širini. Krasna zaloga zastorov in preprog. (Pliš, tapetri itd.) — Puh, perje, kapok, volna, žima vedno v zalogi. Blago je iz prvovrstnih angleških in čeških tovarn. Gg. uradnikom proti takojšnjemu plačilu 10% popusta.

Nogavice, žepne robce, dišeča mila, kravate, rokavice, vezenine, čipke, razni trakovi, sukanec, gumbi, potrebščine za šivilje, tapetnike in krojače v največji izbiri samo pri
JOSIP PETELINC, Ljubljana
(blizu Prešernovega spomenika) ob vodi

Telefonska številka 2412 Štev. pošt. hran. 11.165
Vzajemna posojilnica v Ljubljani
I. Z. Z. O. Z.
Miklošičeva cesta 7

v lastni palači, dovoljuje pod ugodnimi pogoji vsakovrstne kredite in posojila državnim uslužbencem proti poroštvu, zaznambi na prejemke, zastavi življenjskih polic in vrednostnih listin ter vknjižbi na posestva. Odplačilo v mesečnih obrokih. Uradne ure od 8.—2.

Učiteljska tiskarna v Ljubljani

je najmoderneje urejena in izvršuje vsa tiskarniška dela od najpreprostejšega do najmodernejšega. — Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige; ilustrirane knjige v enobarvnem in večbarvnem tisku; brošure in knjige v malih in tudi največjih nakladah; časopise, revije, mladinske liste, plakate, letake in osmrtnice. • Zahtevajte cenik!

Priporoča se cenj. občinstvu
špecerijska trgovina
LESKOVIC & MEDEN
Ljubljana, Jurčičev trg 1

L. Mikuš
Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo zalogo
dežnikov ter sprehajalnih palic
Popravila se izvršujejo točno in solidno

Pisalni stroj „IDEAL“ modela D
najmodernejša konstrukcija
THE REX Co.
Ljubljana, Gradišče 10

Veletrgovina
A. ŠARABON
V LJUBLJANI

priporoča špecerijsko blago, raznovrstno žganje, moko in
deželne pridelke. Raznovrstno rudninsko vodo.

LEONARD TREPPO ujedinjene opekarne d. d. v Karlovcu

dobavlja iz svojih najmoderneje urejenih tvornic
zidno in strešno opeko
v najboljši kvaliteti ter po najugodnejših cenah.
Zahtevajte ponudbo!

Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov. Vizitke, pisemski in poslovni papir. • Lastna tvornica šolskih zvezkov. • Šolski zvezki za osnovne, meščanske in srednje šole, risanke, dnevnik in beležnice. Zvezki za okroglo pisavo št. 1, 2 in 3.

UČITELJSKA KNJIGARNA

prodaja znanstvene, strokovne, leposlovne, pripovedne in mladinske knjige; dalje knjige za osnovne, meščanske, srednje in obrtne šole; zaloga vsakovrstnega papirja, pisalnih, risalnih in šolskih potrebščin in učil; umetne in pokrajinske razglednice v veliki izbiri.

TELEFON ŠTEV. 2312. • RAČUN POŠTNE HRANILNICE ŠTEV. 10.761.

C. J. HAMANN
Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest in novorojenčkov, perja, modnih potrebščin - Predtiskarija modernih ročnih del.